

**ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 9 И ЧЛ. 32 НАРЕДБА № 38 ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ
ПОСРЕДНИЦИ**

1. Наименование и адрес на инвестиционния посредник, както и телефон и/или друга информация за контакт с инвестиционния посредник:

Наименование: „Българо-американска кредитна банка“ АД (БАКБ АД, Банката)
Седалище и адрес на управление: гр. София, район Средец, ул. Славянска № 2
Електронен адрес: www.bacb.bg;
Електронна поща: treasury@bacb.bg
Телефон: 359 2 8157 201, +359 2 8157 202, +359 2 8157 203

2. Клиентът може да комуникира, да води кореспонденция с Банката и да получава документи и друга информация от нея на български и английски език.

3. Начини на комуникация, които се използват между Банката и нейните клиенти, включително, когато е приложимо, начините за изпращане и приемане на нареждания, са както следва:

3.1. лично или чрез законните им представители, както и чрез пълномощник на клиента, притежаващ правомощия съгласно изрично пълномощно, издадено съгласно изискванията на действащото законодателство, в офиса на Банката на адреса по т. 1;

3.2. посредством телефон на следните номера: 359 2 8157 201, +359 2 8157 202, +359 2 8157 203

3.3. посредством електронна поща на следния електронен адрес: treasury@bacb.bg

4. Българо-американска кредитна банка АД (БАКБ) е лицензиран инвестиционен посредник (решение на ДКЦК №Р-05-36/19.02.2003г., Заповед на Управителя на БНБ № РД22-1202/29.11.02). Банката посредничи при покупко-продажба на финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар (Българска фондова борса – София АД) и извън регулиран пазар. БАКБ е член на БФБ-София АД и на Централен депозитар АД. Банката предлага услуги и като Регистрационен агент.

БАКБ АД е вписана със следния предмет на дейност: публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставяне на кредити или друго финансиране за своя сметка и на собствен риск; извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи; издаване и администриране на други средства за плащане като пътнически чекове и кредитни писма, доколкото тази дейност не е обхваната по-горе; приемане на ценности на депозит; дейност като депозитарна или попечителска институция; финансов лизинг; гаранционни сделки; търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с: а) инструменти на паричния пазар – чекове, менителници, депозитни сертификати и други извън случаите посочени по-долу; б) чуждестранна валута и благородни метали; в) финансови фючърси, опции, инструменти, свързани с валутни курсове и лихвени проценти, както и други деривативни инструменти; търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с прехвърляеми ценни книжа, участие в емисии на ценни книжа, както и други услуги и дейности по чл.5, ал.2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти; парично брокерство; консултации на дружества относно тяхната капиталова структура, отраслова стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги относно преобразуване на дружества и сделки по придобиване на предприятия; придобиване на вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги (факторинг); издаване на електронни пари; придобиване и управление на дялови участия; отдаване под наем на сейфове; събиране, предоставяне на информация и референции относно кредитоспособността на клиенти; други подобни дейности, определени с наредба на Българската народна банка.

5. Надзорът върху дейността на „Българо-американска кредитна банка“ АД като инвестиционен посредник се осъществява от Комисията за финансов надзор (КФН), със седалище и адрес: гр. София 1000, ул. „Будапеща“ № 16. Банката и е вписана в регистъра на Комисията за финансов надзор (КФН) като инвестиционен посредник под номер РГ-03-0207.
6. Вид, периодичност и срок за предоставяне на отчетите и потвържденията до клиента във връзка с извършваните инвестиционни услуги и дейности.

- 6.1. в случаите, когато Банката сключва сделка за сметка на непрофесионален клиент, която не е в изпълнение на договор за управление на индивидуален портфейл, тя изпраща на траен носител при първа възможност, но не по-късно от първия работен ден, следващ сключването на сделката, потвърждение за сключената сделка. Ако потвърждението е прието от Банката чрез трето лице, уведомяването на клиента се извършва не по-късно от първия работен ден, следващ деня, в който Банката е получила потвърждението от третото лице.
- 6.2. когато сделката е сключена за сметка на професионален клиент, Банката незабавно му предоставя на траен носител съществената информация за сключената сделка.
- 6.3. когато Банката предоставя на клиенти услугата управление на портфейл, предоставя на траен носител на всеки клиент периодичен отчет относно извършените за сметка на клиента дейности, свързани с управлението на портфейл, освен ако такъв се предоставя на клиента от трето лице.
- 6.4. Банката предоставя отчет по т. 6.3. на всеки шест месеца, когато е сключил договор с непрофесионален клиент, освен:
- 6.4.1. когато е направено искане от клиента да получава отчет на всеки три месеца;
- 6.4.2. в случаите по т. 6.5. отчетът се представя един път на всеки 12 месеца;
- 6.4.3. когато в договора между Банката и клиента се допуска ливъридж при управлението на портфейла; в този случай отчетът се представя най-малко веднъж месечно.
- 6.5. Клиентът има право да избере да получава отчет за всяка сключена сделка по управление на портфейла му след нейното сключване. В случаите по изречение първо Банката предоставя на клиента съществената информация за сделките на траен носител незабавно след тяхното сключване. В случаите, когато клиентът е непрофесионален, Банката му изпраща потвърждение за сделката, най-късно първия работен ден, следващ сключването на сделката, или ако Банката е получил потвърждението чрез трето лице – не по-късно от първия работен ден, следващ получаването на потвърждението. Изречение трето не се прилага, ако потвърждението съдържа същата информация както потвърждението, което е изпратено незабавно на клиента от друго лице.
- 6.6. Банката уведомява непрофесионалния клиент, за чиято сметка управлява портфейл, когато има непокрити отворени позиции по условни сделки.
- 6.7. В случаите, когато инвестиционен посредник извършва сделки във връзка с управление на портфейл за сметка на непрофесионален клиент или води сметки за такива клиенти, които включват непокрити позиции по сделки или прехвърляния, зависещи от бъдещи условни събития, Банката уведомява непрофесионалния клиент, когато загубите надхвърлят предварително определените по споразумение с клиента прагове. Уведомлението по изречение първо се извършва не по-късно от края на работния ден, в който тези прагове са надхвърлени, или когато това е станало в неработен ден – до края на следващия работен ден.
- 6.8. Банката уведомява клиента си при условия и по ред, определени в договора, когато за клиента възникне задължение по чл. 145 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа в резултат на извършени сделки с финансови инструменти за негова сметка, включително при управление на индивидуален портфейл от финансови инструменти и/или пари.
- 6.9. Когато Банката държи пари или финансови инструменти на клиент, му предоставя отчет на траен носител най-малко веднъж годишно, съдържащ: данни за финансовите инструменти или пари, държани от Банката за сметка на клиента към края на отчетния период; размера, до който клиентските финансови инструменти или пари са били предмет на сделка за финансиране на ценни книжа; размера на получените дивиденди или други плащания на клиента поради участието му в сделка за финансиране на ценни книжа, както и основата, на която са определени. В случаите, когато по портфейла на клиента са сключени една или повече сделки, по които сетълментът не е приключил, информацията по предходното изречение може да се посочи към деня на сключване на сделката или към деня на сетълмента, като избраният подход се използва при представянето на информацията за всички такива сделки в отчета по изречение първо.
- 6.10. Банката, когато държи финансови инструменти или парични средства на клиенти и предоставя услугата управление на портфейл, може да включи отчета по т. 6.9. в съдържанието на отчета по т. 6.1.
- 6.11. Изискването по т. 6.9. не се прилага за Банката относно депозитите и разплащателните сметки на клиенти.
7. Кратко описание на мерките, които посредникът предприема, за да гарантира финансовите инструменти или пари на клиенти, ако посредникът държи такива за клиента, включително кратко описание на системите за компенсиране на инвеститорите или гарантиране на влоговете, в които инвестиционният посредник участва във връзка с дейността му в държава членка

Банката осигурява разделното съхранение на активите си от тези, собственост на нейните клиенти.

7.1. Банката съхранява по сметки, открити при нея паричните средства, предоставени от клиенти или получени в резултат на извършени за тяхна сметка инвестиционни услуги. Паричните средства на клиентите се съхраняват в обща банкова сметка, специално открита от Банката за пари на клиенти за сделки с финансови инструменти, с титуляр – Банката или по индивидуални сметки на клиентите, открити при Банката. За получаване на парични преводи от клиенти за извършване на сделки с финансови инструменти за тяхна сметка, Банката използва само сметката/ите по предходното изречение, като в договорите и кореспонденцията с клиенти посочва само тази/тези сметка/и.

7.2. Банката може да съхранява паричните средства на клиенти и в централна банка или кредитна институция. Банката може да съхранява паричните средства на клиенти и в банки, лицензирани в трета държава, с които се явява свързано лице само ако клиентите са дали писмено съгласие за това. Банката може да съхранява паричните средства на клиенти и в колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета, или друго предприятие за колективно инвестиране, което подлежи на надзор от компетентния надзорен орган в държава членка, ако отговаря на следните условия: а) основната й/му инвестиционна цел е да поддържа определена средна нетна стойност на активите (нетна печалба) или нетна стойност на активите, равна на привлечения от инвеститорите капитал плюс печалба; б) инвестира набраните парични средства изключително в инструменти на паричния пазар с най-висок възможен кредитен рейтинг, даден от агенция за кредитен рейтинг, чийто падеж или остатъчен срок до падежа е не повече от 397 дни, или в инструменти с постоянна доходност, близка до тази на предходните инструменти, или в инструменти, чийто среден остатък до падежа е 60 дни; допълнително може да инвестира паричните средства в банкови депозити; в) осигурява ликвидност на същия ден или сетълмент на следващия ден. Банката може да депозира паричните средства на своите клиенти в колективна инвестиционна схема по предходното изречение, с която се явява свързано лице само ако клиентите са дали писмено съгласие за това. Банката няма право да депозира паричните средства на своите клиенти в колективна инвестиционна схема, ако клиентът се противопостави на такъв начин на съхраняване на предоставените от него парични средства.

7.3. Безналични ценни книжа, издадени от български емитенти, с изключение на държавни ценни книжа, Банката съхранява по клиентски подсметки, открити при сметката й в „Централен депозитар“ АД;

7.4. Държавни ценни книжа, издадени на вътрешния пазар, Банката съхранява в регистъра на първичен дилър на държавни ценни книжа (когато първичният дилър е Банката ценните книжа – собственост на клиенти се отделят в аналитични подсметки) при спазване на правилата за съхраняване на финансови инструменти и парични средства на клиенти и за отделяне на собствения портфейл от финансови инструменти от този на инвеститорите.

7.5. Поименните налични финансови инструменти, които поради естеството си могат да бъдат предлагани публично, в случаите, предвидени в закон, Банката съхранява в Централния депозитар, ако са обездвижени, съгласно чл. 141, ал. 2 от ЗППЦК, поименните налични финансови инструменти – в Банката, при условията на обикновен банков влог по чл. 420 от Търговския закон.

7.6. Финансови инструменти на приносител Банката съхранява при себе си, при условията на обикновен банков влог по чл. 420 от Търговския закон.

7.7. В случаите, когато клиентът желае да ползва инвестиционни услуги, свързани с покупка или държане на финансови инструменти, търгувани на пазар, различен от българския, е възможно неговите финансови инструменти да бъдат съхранявани в обща сметка (заедно с останалите финансови инструменти, държани на името на Банката) при трето лице, когато местното законодателство допуска това.

7.8. В случай, че клиентът не е бил уведомен за идентичността на третото лице, при което могат да бъдат съхранявани предоставените на Банката пари и/или финансови инструменти, Банката отговаря за действията на това лице като за свои и клиентът може да избира към кого да насочи претенциите си, ако има такива – към Банката или към третото лице.

7.9 Сметките, в които се намират пари и/или финансови инструменти, могат да подлежат на регулация от правни системи на държави, които не са държави – членки на ЕС, съответно правата на клиента, свързани с финансовите инструменти или паричните средства могат да се различават, когато се отнася до такива страни, поради спецификите на местното законодателство.

7.10. При заплащане на клиента на сумите от реализираните продажби на финансови инструменти Банката има право да удържи (прихване) в своя полза дължимата от клиента сума за разноски и възнаграждение. Право на заплащане (прихващане) на направените разноски и на възнаграждение, съответно на извършеното от него, Банката има и в случаите, когато изпълнението на поръчката от нейна страна стане невъзможно, но не по нейна вина.

7.11. Банката има право на залог върху придобитите в резултат на изпълнена поръчка на клиента финансови инструменти и парични средства, ако клиентът изпадне в забава относно дължимите суми за разноски или възнаграждение, и право да се удовлетвори от тях, включително като продаде финансовите инструменти. Банката е длъжна незабавно да уведоми клиента за продажбата и да му предаде остатъка от получената парична сума и финансовите инструменти, които са останали след продажбата.

7.12. Банката има право да не изпълни поръчка/и на клиента, ако последният не е изпълнил задълженията си към нея във връзка с изпълнени от Банката за сметка на клиента сделки. Банката е длъжна незабавно да уведоми клиента за неизпълнението на задълженията на му.

7.13. Съществува система за компенсиране на инвеститорите. Обхватът на посочената система за компенсиране е, както следва: Фондът за компенсиране на инвеститорите изплаща компенсация на всеки клиент на Банката в размер на 90 на сто стойността на вземането, но не повече от законоустановения максимум към съответния момент. Фондът за компенсиране на инвеститорите в ценни книжа изплаща компенсации на клиентите на Банката до размерите, посочени в предходното изречение, в случаите, когато на Банката е отнет лицензът, с решение на компетентния орган в случаите по чл. 36, ал. 2 от Закона за кредитните институции. Решението за компенсиране на Фонда за компенсиране на инвеститорите в ценни книжа се публикува най-малко в два централни ежедневника и на неговата Интернет страница и за срока, в който клиентите на Банката могат да предявят искане за изплащане на компенсация от фонда, както и банката, чрез която ще се извършва изплащането на компенсацията.

7.14. Не съществуват други компенсационни схеми за загубите от инвестиции във финансови инструменти, приложими към договора за брокерски услуги, освен посочените по-горе. Фондът за компенсиране на инвеститорите не изплаща компенсации на следните лица: 1. членовете на управителния и контролния орган на Банката, както и на неговите прокуристи; 2. лицата, които притежават пряко или чрез свързани лица 5 или над 5 на сто от гласовете в общото събрание на Банката или могат да го контролират, както и на лицата, принадлежащи към същата група, към която принадлежи и Банката, за която се изготвят консолидирани отчети; 3. регистрирания одитор, одитирал годишния финансов отчет на Банката; 4. съпрузите, роднините по права линия без ограничения, по съребрена линия до втора степен включително и по сватовство до втора степен включително на лицата по т. 1, 2 и 3; 5. инвестиционните посредници; 6. кредитните институции; 7. застрахователите; 8. пенсионните и осигурителните фондове; 9. инвестиционните дружества от затворен тип, колективните инвестиционни схеми и дружествата със специална инвестиционна цел; 10. държавата и държавните институции; 11. общините; 12. Фонда за компенсиране на инвеститорите, Фонда за гарантиране на влоговете в банките и Гаранционния фонд по чл. 287 от Кодекса за застраховането; 13. инвеститорите, които са се възползвали от обстоятелства, свързани с посредника и довели до влошаването на финансовото му състояние, както и на инвеститорите, допринесли за това състояние; 14. други професионални и институционални инвеститори; и в следните случаи: компенсация за вземания, възникнали от и/или свързани със сделки и действия, представляващи „изпиране на пари“ по смисъла на чл. 2 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, ако деецът е осъден с влязла в сила присъда.

8. Обобщено описание на политиката за третиране на конфликти на интереси, прилагана от Банката

В своята дейност като инвестиционен посредник Банката третира като сделки с конфликтен потенциал следните видове сделки/услуги: големи поръчки във връзка с финансови инструменти на емитенти, чиито финансови инструменти са приети за търговия на регулиран пазар; поемане на емисии на финансови инструменти и пласирането им, при което се сключва сделка за сметка на клиент, с който Банката има сключен договор за управление на портфейл без специални нареждания; сделки с финансови инструменти между Банката и неин клиент или между двама клиенти на Банката, при които има „договаряне сам със себе си“; изпълнение на поръчка за сделка с финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар, при условие, че клиента, съответно пълномощника му са декларирали, че са вътрешни лица, но не притежават вътрешна информация; извършване на услуги от Банката като регистрационен агент (след регистрирането като такъв), когато сделките с безналични финансови инструменти са сключени пряко между страните и последните са клиент на Банката и неин служител; сделки с финансови инструменти за сметка на клиенти, при които се налага Банката да се отклони от поръчката, дадена от клиента; изпълнение на нареждане на клиент, което предполага възможност за реализиране на финансова печалба или избягване на финансова загуба за сметка на клиента; лице, което работи по договор за Банката, или лице, пряко или непряко свързано с нея чрез контрол, попада в някоя от следните хипотези в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги или по друг начин: 1. има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента; 2. има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат; 3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент; 4. осъществява същата дейност като клиента; 5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на действащото законодателство или различни от стандартното възнаграждение или комисиона за тази услуга. Изброяването е примерно и целта му е да илюстрира, но не неизчерпателно, ситуации на „конфликт на интереси“.

Банката следи постоянно за конфликтите, които могат да възникнат между: интересите на отделни нейни клиенти; интересите на клиентите и интересите на Банката; интересите на клиентите и интересите на служители, които работят по договор с Банката.

Принципите, които Банката спазва при управлението на конфликтите на интереси са: предимство на интереса на клиента пред собствения интерес; максимално разкриване на информацията на клиента както за потенциалните, така и за конкретни конфликти на интереси, при условие, че с това не се застрашат интересите на друг клиент и задължението на Банката да пази търговската и банковата тайни на своите клиенти; запознаване на клиента с общите условия, приложими към договорите с клиенти; равностойно и справедливо третиране на клиентите – Банката винаги действа в интерес на своя клиент при най-добрите за него условия. Банката избягва ситуации, при които интересът на клиент би влязъл в конфликт със задължението ѝ към друг неин клиент; поверителност - всички служители на Банката, ангажирани с дейността ѝ като инвестиционен посредник, са длъжни да пазят тайна по отношение на факти или обстоятелства, засягащи наличностите или операциите по сметките за финансови инструменти на клиентите на дружеството, които са узнали при изпълнение на служебните си задължения и да не ги използват за облагодетелстване на себе си или други лица; спазване на принципа на т. н. „китайска стена“, а именно разделение на функциите между различни отдели (или служители), извършващи отделните дейности, както и на разпространяване на информацията само по вертикална линия; спазване на строга поверителност по отношение на извършваните сделки с конфликтен потенциал, с цел избягване на реално възникване на конфликти и на риск от извършване на сделки на основата на вътрешна информация; уведомяване на ръководителя на служба „Вътрешен контрол“ за такива сделки, които следва да окаже съдействие за разрешаването на конфликта, ако е възникнал; отказ от извършване на съответната сделка/услуга, в случаите, когато горепосочените принципи не могат да бъдат спазени.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 10 НАРЕДБА № 38 ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

(професионален или непрофесионален клиент)

1. Общо описание на финансовите инструменти и рисковете, свързани с тях

1.1. Акции. Акцията е ценна книга, която удостоверява, че притежателят ѝ участва с посочената в нея номинална стойност в капитала на акционерно дружество. Ациите дават следните основни права: право на глас в общото събрание на дружеството, право на дивидент, както и право на ликвидационен дял, право на участие при увеличение капитала на дружеството. Доходността от акциите се формира от получените дивиденди и от разликата между покупната и продажната цена (капиталова печалба) на акциите. При наличието на ефективен и развит пазар акцията, като ценна книга, е силно волатилна и отразява цялата налична информация по отношение дейността на дружеството емитент, което е предпоставка за използването ѝ като основен инструмент от сравнително по-спекулативните играчи. Рискове, свързани с акциите. Риск от ниска ликвидност – невъзможността за продажба на акциите във всеки един избран момент на желаната цена. Риск от лош мениджмънтът - възможността управлението на емитента, да не се извършва по най-добрия възможен начин. Риск от неразпределяне на дивиденди - възможността въпреки реализирана печалба, общото събрание на дружеството да не вземе решение за разпределяне на дивиденди. Рискове, свързани с политическото управление на държавата (политически рискове, социални рискове, суверенен риск, риск от промени в правните регулации). Резки промени в политическата ситуация и управлението на страната, водещи до ограничения и рестрикции от международни финансови организации, влошаване на кредитния рейтинг или неизпълнение на международни задължения. Рестриктивни промени в законодателството на страната, водещи до ограничителен режим за финансовите инструменти, данъчна политика по доходите на физическите и юридическите лица. Рискове свързани с стопанското управление на държавата (макроикономически риск и корпоративен риск) – вероятността от настъпване на преки загуби за инвеститорите или снижаване на постигнатата доходност, породени от резки колебания и настъпването на негативни тенденции в макроикономическата среда. Цената на акциите зависи от множество фактори, което я прави волатилна величина. Възможни са спадове на цените след покупка на акции или покачване на цените на акциите след продажба (същото важи за всички инструменти, изброени по-долу). Инвеститорът в акции не поема финансови и други допълнителни задължения, като резултат от сделките с финансови инструменти, освен разходите за придобиване или продажба на инструментите, включени в Тарифата на Банката (важи за всички инструменти, изброени по-долу). Маржин изисквания и ливъридж не са приложими към търговията с акции на БФБ (важи за всички инструменти, изброени по-долу).

1.2. Корпоративни облигации. Облигациите са ценни книжа, материализиращи вземания на инвеститорите от емитента им, по повод заем, което определя и характера им на дългови ценни книжа. Доходът за инвеститора в облигации се формира от лихвените плащания и от разликата между покупната и продажната цена. Често при издаването на облигациите главницата

и/или лихвените плащания са обезпечени с друг актив (обезпечени облигации). Корпоративните облигации са сравнително безрискови инвестиции с предварително определена или плаваща доходност. Притежателят на облигации се явява кредитор на дружеството издало облигациите, като вземанията му по изплащане на лихва и главница са приоритетни по отношение на задълженията спрямо акционерите. Облигациите са сравнително слабо волатилни ценни книжа и промяната в цените им е свързана преди всичко със срока до падежа, размера на лихвените плащания и лихвените нива. Този вид инструменти са подходящи за консервативните инвеститори и тези които търсят алтернатива на банковите депозити и ДЦК. Притежателите на облигации могат да търпят риск от неизплащане на главница и лихви или закъснения в изплащането им. Притежателите на облигации могат да бъдат засегнати също от риск от ниска ликвидност, риск от лош мениджмънтът, рискове свързани с политическото управление на държавата, рискове свързани с стопанското управление на държавата. При обезпечените облигации не може да се изгуби направена инвестиция. Теоретично цялата направена инвестиция може да се изгуби само при необезпечена облигация и то ако дружеството емитент допусне изпадане в свръхзадължияност и съответно в несъстоятелност и при условие, че едновременно с това липсват оферти „купува“ по позицията.

1.3. Акции на непублични дружества. Освен инвестициите в публични дружества и публични емисии, съществуват възможности за пряко инвестиране в капитала на непублични такива. Допълнителният риск, който тези ценни книжа носят, в сравнение с техните публични аналози е високото ниво на риск от ниска ликвидност. Теоретично цялата направена инвестиция може да се изгуби само ако дружеството емитент допусне изпадане в свръхзадължияност и съответно в несъстоятелност и при условие, че едновременно с това липсват оферти „купува“ по позицията. Цената на акциите на непублични дружества не е константна величина и зависи от редица фактори, описани по-горе, което я прави силно волатилна.

1.4. Деривативни ценни книжа (деривати). Дериватите са ценни книжа, които произтичат (се базират на) от друг актив (стока или ценна книга) и те са пряко свързани със съществуването на този базов актив. Деривати са правата, врантите, опциите, фючърсите и др. Рисковете, на които са изложени притежателите на деривативни ценни книжа, са същите на който са изложени притежателите на базовия актив, върху който са издадени тези деривати. Допълнителните рискове тук са неизплащане на дължимите суми след изтичане срока на деривативните инструменти от емитента, издал съответния дериват. При част от търговията с деривативни ценни книжа се използва ливъридж - финансиране на инвестициите с заемни средства, което води или до относително нарастване на печалбата или до относително нарастване на загубата. Теоретично цялата направена инвестиция може да се изгуби при търговията с деривативни ценни книжа. Цената на деривативните ценни книжа не е константна величина. Тя зависи основно от цената на базовия актив и от офертите на всички инвеститори по дадената емисия. От всички деривативни инструменти на БФБ се търгуват само права, свързани с увеличението на капитала на публични дружества. Маржин изисквания и ливъридж, не са приложими към търговията с права на „Българска фондова борса – София“ АД.

1.5. Ипотечни и общински облигации. По същество те не се отличават от корпоративните облигации. Разликата се състои в това, че са издадени от банки или общини и като цяло са считани за по-нискорискови. Ипотечните облигации задължително се издават с обезпечение. Рисковете са същите както рисковете описани за корпоративните облигации.

1.6. ДЦК. Държавните ценни книжа са ценни книжа, емитирани от Министерство на финансите като представител на държавата и те материализират държавен дълг. Притежатели на ДЦК могат да бъдат български или чуждестранни физически и юридически лица. ДЦК в обръщение са отделни емисии, които имат свои уникални характеристики, като: номер на емисията; дата на емисията; номинална стойност; лихвен процент. ДЦК са инструменти с висока сигурност, с висока ликвидност. Според срока им до падежа (матуритета) ДЦК са: краткосрочни - емитират се със срок до падежа до една година; средносрочни - със срок на изплащане от една до пет години включително; дългосрочни - със срок на изплащане над пет години. В зависимост от вида на дохода, който носят ДЦК, биват: лихвоносни - емитират се по цена, равна или по-голяма от номинала им, върху която се начислява лихва; сконтови - емитират се по цена под номинала и доходът за вложителя се формира само от отстъпката, сконтово-лихвоносни – емитират се по цена под номинала, а върху него се начислява лихва, т. е. доходът се формира от отстъпката от номинала и лихвата. Държавните ценни книжа са определяни като безрискови ценни книжа. Единствено рискове свързани с политическото управление на държавата могат да оказват влияние върху инвеститорите в тях.

1.7. Компенсаторни инструменти. Компенсаторните инструменти се издават от съответните представители на Българската държава (ведомства, областни управи и поземлени комисии) за обезщетяване на лицата или техните правоприемници, чиито имоти, сгради или земеделски земи са одържавени или отчуждени. Компенсаторните инструменти са безналични поименни и могат да се прехвърлят без ограничения. Използват се като платежно средство при приватизационни сделки, като посредством тях се придобиват акции или дялове от капитала на дружества, определени за приватизация. Доходността от инвестиции в компенсаторни инструменти има силно спекулативен характер и инвеститорите следва да имат предвид, че те не са ценни книжа (макар да се търгуват като такива), имат временен статут и тяхното съществуване не е обезпечено с реални активи. Притежателите им могат да бъдат засегнати от описаните по горе: риск от ниска ликвидност, рискове свързани с политическото управление на държавата и рискове свързани с стопанското управление на държавата (предвид възможността

за участие в приватизацията). При търговията с компенсаторните инструменти на „Българска фондова борса – София“ АД не се използва ливъридж. Теоретично цялата направена инвестиция може да се изгуби при изтичане на временния им статут, ако не бъдат употребени в приватизацията преди това.

1.8. Дялове на колективни инвестиционни схеми. Дяловете на колективни инвестиционни схеми са финансови инструменти, които изразяват правата на техните притежатели върху активите на колективната инвестиционна схема. „Колективна инвестиционна схема“ е предприятие, организирано като инвестиционно дружество, фонд от договорен тип или дялов тръст, което инвестира в ценни книжа и инструменти на паричния пазар по смисъла на чл. 164б от ЗППЦК, както и в други ликвидни финансови активи по чл. 195 от ЗППЦК парични средства, набрани чрез предлагане на дялове, и което действа на принципа на разпределение на риска и по искане на акционерите /притежателите на дялове/ изкупува обратно своите акции или дялове по цена, основаваща се на нетната стойност на активите му. Покупко-продажбата им се осъществява „на гише“ или на „Българска фондова борса – София“ АД. Тези инструменти носят риск от ниска ликвидност, риск от лош мениджмънт, риск от неразпределяне на дивиденди, рискове свързани с политическото управление на държавата и рискове, свързани със стопанското управление на държавата. Теоретично цялата направена инвестиция може да се изгуби само ако всички дружества, включени в портфейла на дялове на колективни инвестиционни схеми допуснат изпадане в свръхзадължия и съответно в несъстоятелност и при условие, че едновременно с това липсват оферти „купува“ по позициите. Цената на дяловете на колективни инвестиционни схеми не е константна величина и зависи основно от оценката на активите на дружеството, както и от множество други фактори, което я прави волатилна величина.

Във връзка с тази информация, клиентът в качеството си на инвеститор, за своя сметка подлага на риск парични средства или други имуществени права посредством придобиване, държане или прехвърляне на финансови инструменти. Цените на финансовите инструменти могат както да се покачват, така и да се понижават, в зависимост от пазарната конюнктура. Печалба не се гарантира. Дивидентите не се гарантирани. Редица обективни фактори като корпоративно управление, политическата и финансово-икономическата обстановка, състоянието на световните валутни и капиталови пазари, евентуални форсмажорни и др. могат да повлияят върху цените на финансовите инструменти. Инвеститора може да поеме финансови и други допълнителни задължения, като резултат от сделки с финансови инструменти, включително непредвидени задължения, допълнителни към разходите за придобиване на инструментите.

Обяснение на някои думи и изрази:

„Маржин покупка“ е покупка на ценни книжа, извършена от инвестиционен посредник за сметка на негов клиент, при която за заплащане на ценните книжа клиентът ползва паричен заем от инвестиционния посредник. При тези условия клиентът ползва т. нар. „ливъридж“ – усилване степента на финансиране на инвестициите със заемни средства. Къса продажба е продажба на ценни книжа, извършена от инвестиционен посредник за негова сметка или за сметка на негов клиент, при която към момента на сключването ѝ продавачът не притежава ценните книжа и възнамерява да изпълни задължението си за прехвърлянето им с ценни книжа, взети назаем.

„Вътрешна информация“, по смисъла на чл. 7 РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 596/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА е а) точна информация, която не е била направена публично достояние, свързана пряко или косвено с един или повече емитенти или с един или повече финансови инструменти и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително върху цената на тези финансови инструменти или на свързаните с тях дериватни финансови инструменти; б) по отношение на стоковите деривати — точна информация, която не е била направена публично достояние, свързана пряко или косвено с един или повече деривати или свързана пряко със свързания спот договор за стоки и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително върху цените на тези деривати или свързани спот договори за стоки и когато става въпрос за информация, която може основателно да се очаква да бъде разкрита или трябва да бъде разкрита по силата на законовите или подзаконовите разпоредби на равнището на Съюза или на национално равнище, пазарните правила, договорите, обичайните правила или практики на съответните пазари на стокови деривати или спот пазари; в) по отношение на квотите за емисии или продаваните на търг основани на тях продукти — точна информация, която не е била направена публично достояние, която се отнася пряко или косвено до един или повече такива инструменти и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително върху цената на тези инструменти или на свързаните с тях дериватни финансови инструменти; г) за лицата, натоварени с изпълнението на нареждания относно финансови инструменти, тя означава също информация, предадена от клиент и свързана с подадени, но все още неизпълнени нареждания на клиента, свързани с финансови инструменти, която е точна, отнася се пряко или косвено до един или повече емитенти на финансови инструменти или до един или повече финансови инструменти и, ако бъде разкрита публично, би могла да повлияе чувствително върху цената на тези финансови инструменти, цената на свързаните спот договори за стоки или на свързаните с тях дериватни финансови инструменти.

„Прикрита покупка или продажба на финансови инструменти”, по смисъла на § 1, т. 8 от Наредба № 38 на КФН, е поредица от сделки и действия, свързани с финансови инструменти, чрез които се постига резултат на покупка и/или продажба на такива финансови инструменти, например замяна на акции с държавни ценни книжа и последваща продажба на държавните ценни книжа или замяна на акции с дългови ценни книжа с остатъчен срок до падежа по-малко от един месец. Прикритата покупка или продажба на финансови инструменти се предполага, ако поредицата от сделки и действия по предходното изречение са извършени в период от един месец.

„Извършване по занятие на сделки с финансови инструменти”, по смисъла на § 1, т. 7 от Наредба № 38, е налице при:

а) сключване в продължение на една година на сделки с финансови инструменти от името и за сметка на повече от три лица, които не са роднини по права линия без ограничения, роднини по сребрена линия до трета степен включително или съпруг на лицето, сключило сделките, или

б) пряко сключване (не в изпълнение на подадени поръчки до инвестиционен посредник) на повече от три сделки с ценни книжа за своя сметка с лица, които не са инвестиционни посредници, или лица по буква "а"; това ограничение не се отнася за сделките с финансови инструменти по чл. 149а, ал. 5 ЗППЦК.

МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ

Основните места, на които БАКБ АД ще изпълнява клиентските нареждания, са:

- „Българска фондова борса – София” АД (БФБ) – за дялови ценни книжа, права при увеличаване на капитала, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти и други финансови инструменти, приети за търговия на организираните от БФБ регулирани пазари на финансови инструменти.
- Други регулирани пазари на финансови инструменти в държави членки и трети държави, по преценка на БАКБ.
- Предвидените системи в Закона за държавния дълг и в Наредба № 5 на Българската народна банка за условията и реда за придобиване, изплащане и търговия с държавни ценни книжа – за български държавни съкровищни бонове и други държавни облигации.
- Извънборсови пазари – за OTC (Over-the-counter) деривативни инструменти и държавни, общински и корпоративни облигации, предлагани на международни пазари; както и за инструменти на паричния пазар, неприети за търговия на борса.